

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 3. Tertia ratio ex Hugone Victorino. Quarta ex communi scriptorum
sententia ob Dominicæ Passionis memoriam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

Primus 7, universitas figuratur, propterea canitur; Septies in die laudem dixi tibi: quod a libi dicit, *Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.*

§. III.

Tertia ratio ex Hugone Victorino. Quarta ex communi Scriptorum sententia ob Dominicæ Passionis memoriam.

1. **T**ertiam rationem tractat Hugo de S. Viatore u. Octo horas sancti Patres præ cæteris ad laudandum Deum elegerunt, mediam scilicet noctem, diluculum, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Vesperas, & Completorium. Quia dignum est, ut homo, qui corpus gerit ex quatuor elementis, quater respectu noctis, & quater respectu diei per diem naturalem Deum sibi placare satagat. Et cum omni tempore laudandus sit Deus, potissimum in prædictis horis laudatur ab Ecclesia, in quibus opera præ cæteris insignia dignatus est facere. Nocte enim mediâ natus est de Virgine, diluculo surrexit, horâ primâ mulieribus ab Angelis nunciata est Resurrectio, horâ terciâ Spiritus sanctus inflammavit Apostolos, horâ sextâ crucifixus est Dominus, horâ nonâ emisit spiritum pro salute mundi. In Vesperis commemoramus adventum Domini mundi de Vespere. In Completorio completum erit gaudium Sanctorum in die generalis retributionis. Hæc Hugonis sententia cuiuslibet subobscura videbitur, dum orationem à nobis fieri commemorat quater in die, & quater in nocte. Sciendum proinde est, ex his, quæ infra dicentur, Primam dumtaxat, Tertiam, Sextam, & Nonam horis diurnis: laudes verò, Vesperas, & Completorium cum Nocturnis nocturno tempore ab illo assignari. Nam & laudes ante solis ortum, Vesperæ autem & Completorium, vel post vel circa ejusdem occubitus olim celebrabantur, ut suis locis ostendemus.

2. Quarta ratio omnium Scriptorum calculo approbatur, quam eleganter explicant Rupertus Abbas, & Gemma animæ x. Ad conservandam enim copiose Redemptionis memoriam septies in die laudem dicimus Domino, juxta vulgatilimos glossæ versiculos y.

t *Primus lib. 1. in Apocal. c. 1.* u *Hugo c. 3. Speculi de Ecclesia mysteriis.* x *Rup. l. de div. officiis. Gen. l. 2. c. 55.* y *Glos. inc. 1. de celebr. Missar.*

Hæc sunt septies propter quæ psallimus horis. Matutina ligat Christum, qui crimina purgat. Prima replet spiritus. Causam dat Tertia mortis. Sexta cruci necit. Latus ejus Nona bipertit. Vespera deponit. Tumulo completa reponit.

Plurimi Auctores è Canonistarum populo alios recitant versus, sed historicæ veritati non omnino conformes: nam Resurrectio ante primam horam facta est, & quod de hora duodecima dicunt, in Evangelio non legitur.

In matutino damnatur tempore Christus.

Quando resurrexit Primam canit ordo fidelis.

Tertia cum canitur tunc est cruciamina passus.

Sexta sunt tenebræ per mundi climata factæ.

Emissus Nonâ est divinus Spiritus horâ.

Vespere clauduntur Christi sacra mæbra sepulchro.

Christo bisseña custodia ponitur hora.

Hæc potissima ratio est, ob quam his horis divina celebrantur officia: hæc præcipua mysteria sunt, quibus, dum psallimus, insistere debemus: Nihil enim juxta Magni Leonis x. sententiam, inter omnia opera Dei, in quibus humana admirationis fatigatur intentio, ita contemplationem mentis nostræ & oblectat, & superat, sicut Passio Salvatoris. Atque utinam possem omnibus horis, ac momentis vitæ meæ tam beatæ Passionis, tam vivificæ mortis recordari, à qua vita, & resurrectio mea, & omne bonum meum procedit. Plus enim mihi contulit Dominus redimendo, quam creando; creando quippe me mihi dedit, redimendo verò & seipsum dedit, & me reddidit mihi. De nihilo creatus sum, sed non de nihilo redemptus. Flagella, spinas, clavos, & crucem sustinuit amarissimam, totumque sanguinem effudit, ut me vitæ sempiternæ participem efficeret. Vade igitur anima mea ad montem myrrhæ, collige tibi fasciculum ex omnibus amaritudinibus Domini tui, & dic cum anima dilecta, *Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi, inter ubera mea commemorabitur a.* Hunc fasciculum, si semel collegero, nemo tollet à me, inter ubera mea commemorabitur. In hoc Justitiæ consummatio, in hoc scientiæ plenitudo, in hoc divitiæ salutis, & copia meritum. Hæc mea sublimior Philosophia scire JESUM & hunc crucifixum. Nullibi melius discitur quid sit sanctitas, quid sit perfectio, quam in vulneribus Salvatoris. Nulla efficacior medicina ad purgandas animæ sordes; ad curanda conscientie vulnera, quam Christi vulnerum meditatio. Horum non

z *Leo Serm. 11. de Pass. Domini.* a *Cant. 1: 12.*

non obliviscar in æternum, quia in ipsis vivificatus sum.

METRUM IV.

Currite sanguine lacrymarum flumina rivis,
Et corde ab imo tristis exundet dolor.
Erumpant moriente Deo suspiria & intus
Occulta amoris æsuent incendia,
Ite manus nocuæ, sceleratum tundite pectus,
Vindexque aperis sanguis è venis fluat.
O fluat, & rosus detur pro sanguine sanguis,
Measque culpas diluat fusus cruor.
Dicite vos cæli, vos conscia sumeris astras,
Si majus unquam polluis terram nefas.
En jacet exanimis soboles æqueve Tonantis
Damnata ligno, crimina ut mundi luat.
Spinea serata caput præcingunt membra cruentis
Discerpra virgis sanguinis rivos pluuunt.
Omnis abest species notam dignoscere formam,
Notosque vultus ipsa vix posset parens.
Horruit aspectus, densisque in nubibus æther
Phœbique, siderumque condidit facies.
Æternas populi mundo timuere tenebras,
Stravitque mortuus anxias gentes pavor.
Grandia terrificis sum saxa excussa ruinis,
Et ipsa trepido terra subsiluit solo.
Scilicet (O Superi cur non emittitis ignem?
Cur non ferocem armatis in me dextera am?)
Scilicet (ab scelerum nimis improba causa meorum,
Quæ lucis, & vitæ reum Numen facis.)
Scilicet interitum summi genuere parentis
Quæcumque cæli continentur ambitu.
Et vos mortales tantorum causa malorum
Siletis? & non irrigat fletus genas?
Ah fluite ô lacrymæ totoque è corpore sanguis.
Ut sole nix soluta, rivis effluat.
Ecce sitit moribundus Amor, date pocula Aman-
tes,
Amoris haustum Rex amantium sitit.
Nempe sitit lacrymas, lacrymæ ne arefescite: vestro
Sedare fletu fervidam cupit. sitim.

§. IV.

Quinta, & sexta ratio in gratiarum actionem ob divina beneficia. Septima per analogiam ad ætatem humanam. Addita quadam de brevitate vitæ.

1. **Q**uinto septem distinctis horis servitutis nostræ pensum reddimus Deo, ut pro creationis beneficio septem diebus peractio creatori gratias agamus. His accedit

oçtava nocturnæ vigilia hora pro spe resurrectionis, quam mediâ nocte futuram plerique doctiores sentiunt ^b, tum quia Dominus se venturum ad iudicium tanquam furem in nocte prædixit: tum quia mediâ nocte de adventu sponsi excitatum clamorem in parabola fatuarum, & sapientum Virginum legimus. Facem mihi præcudit ad hanc rationem astruendam Rupertus Abbas ^c his verbis: Septem canonicas horas diei non licet à quoquam, qui in conspectu Dei vacuus, & ingratus apparere nolit, negligenter præteriri. Hæ siquidem creatori nostro deferunt laudes, & pro certis, ac magnis ejus beneficiis quasi vectigales sunt gratiarum actiones. Ut enim cecinit Prudentius:

Quod generosa potest anima
Lucis, & ætheris indigena
Solvere dignius obsequium,
Quam data munera si recinat
Artificem modulata suam?

Gratiarum actio, inquit Laurentius Justinianus ^e, est in intellectu, & cognita gratiæ Dei bonæ voluntatis indeficiens, & irreflexa intentio. Nullum enim officium referenda gratia magis necessarium, quia majora meretur suscipere, qui collata bona de corde non probatur delectare. Invitatur ad magna, qui de parvis gratias agere assuescit, & spem de futuris recipit, qui transacta beneficia recognoscit. Ideo S. Maximus ^f, Taurinensis Episcopus, hortatur nos, ut minutissimas aves imitemur, mane & vespere creatori gratias referendo. Et si es, inquit, devotior, imitare Iulciniam, cui, quoniam ad dicendas laudes dies sola non sufficit, nocturna spatia pervigili cantilenâ decurrit. Et tu igitur laudibus tuis diem vincens operi tuo adde nocturna curricula, & infomnem suscepti laboris industriam psalterii ferie consolare. Notat Richardus Victorinus ^g septem esse tentationes, importunam, dubiam, subitam, occultam, violentam, fraudulentam, perplexam, quibus impugnantur fideles, juxta illud ^h: In sex tribulationibus liberabit te, & in septima non tanget te malum:

Q999

^b Ambros. Hieron. Chrysost. August. & alii apud Suarez in 3. p. tom. 2. disp. 30. sect. 10. ^c Rup. lib. 1. de div. off. c. 1. ^d Prudent. Cathin. hym. 3. ^e Laur. Iustin. igni vitæ de orat. c. 7. ^f Max. hom. 2. de non timendis hostibus carnalibus. ^g Rich. in Psalm. 90. h Job. 5. 19.